

ПРАВИЛА

ЗА РАБОТА НА БИСЕРА7-EUR

Резюме:	Този документ описва правилата за работа на системата БИСЕРА7-EUR за изпълнение на клиентски преводи в EUR, предназначени за изпълнение в определен момент
Версия:	3.5
Причина за издаване:	Актуализиране на правилата във връзка с въвеждане на новата консолидирана платформа за TARGET услуги
В сила от:	20.03.2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

ГЛАВА ПЪРВА	4
1.1 Предназначение на документа.....	4
1.2 Основание за разработване и издаване на документа	4
1.3 Задължително приложение.....	4
1.4 Предмет на регулиране	4
1.5 Утвърждаване и изменения.....	5
1.6 Връзка с други нормативни документи.....	5
1.7 Получаване на допълнителни копия, справки и уведомления	6
1.8 Определения.....	6
ГЛАВА ВТОРА	8
Основни положения	8
2.1 Платежна система БИСЕРА7-EUR.....	8
2.2 Управление на БИСЕРА7-EUR.....	8
2.3 Надзорен орган.....	8
2.4 Участници в БИСЕРА7-EUR	8
2.5 Видове участници в БИСЕРА7-EUR	9
ГЛАВА ТРЕТА	10
Условия и процедури за включване	10
3.1 Изисквания за участие	10
3.1.1 Технически изисквания.....	10
3.1.2 Правни изисквания	10
3.2 Задължения на участниците в БИСЕРА7-EUR.....	11
3.2.1 Основни задължения	11
3.2.2 Изисквания за сигурност и защита.....	11
3.3 Процедури при включване в БИСЕРА7-EUR.....	12
3.3.1 Процедура при включване на Участник в БИСЕРА7-EUR:.....	12
3.3.2 Процедура при включване на участник с многоадресен достъп	13
3.3.4 Процедура при включване на ДПУ с право на достъп.....	14
3.3.5 Процедура при включване на участник с адресируем BIC код	14
ГЛАВА ЧЕТВЪРТА	14
Роля и отговорност на БОРИКА АД за функционирането на БИСЕРА7-EUR	14
4.1 Задължения на БОРИКА АД при организиране и контролиране на БИСЕРА7-EUR:.....	14
4.2 Задължения на БОРИКА АД при опериране, администриране, поддържане и развиване на БИСЕРА7-EUR:.....	15
4.3 Сертифициране	16

4.3.1	Съвместимост на вътрешните правила	16
4.3.2	Тестване	17
4.3.3	Издаване на сертификат	17
4.4	Тестване и удостоверение за готовност при ДПУ с право на достъп	17
4.5	Прекратяване на участие в БИСЕРА7-EUR.....	17
ГЛАВА ПЕТА		20
Основни правила за работа на БИСЕРА7-EUR.....		20
5.1	Обработка на нарежданията за превод в БИСЕРА7-EUR.....	20
5.1.1	Общи принципи	20
5.1.2	Обработка на нареждания за превод чрез кредитен превод	21
5.1.3	Обработка на нареждания за превод чрез директен дебит.....	22
5.2	Сетълмент	24
5.2.1	Общи положения.....	24
5.2.2	Процедури в БИСЕРА7-EUR по изключване на банка при неуспешен сетълмент.....	25
5.2.3	Процедура в БИСЕРА7-EUR по обработка на нарежданията за превод насочени към/получени от други SEPA съвместими клирингови къщи	26
5.3	Окончателност на сетълмента.....	27
5.4	Информация, предоставяна от БИСЕРА7-EUR.....	27
5.4.1	Информация за постъпващите в БИСЕРА7-EUR нареждания за превод.....	27
5.4.2	Обобщена информация за сетълмента	28
5.4.3	Статистическа информация	28
5.4.4	Таблица на банките, достъпни чрез БИСЕРА7-EUR	28
5.5	Защита на информация срещу неправомерен достъп или употреба.....	28
5.6	Работа в извънредни ситуации	29
5.7	Непрекъсваемост на дейността.....	30
5.8	Център за помощ.....	30
5.9	Архивиране на информацията.....	30

ГЛАВА ПЪРВА

Въведение

1.1 Предназначение на документа

Тези правила са предназначени за БНБ и лицата, получили право на участие в БИСЕРА7-EUR за подаване и получаване на нареждания за превод.

1.2 Основание за разработване и издаване на документа

Документът е разработен и се издава на основание на чл. 127 от Закона за платежните услуги и платежните системи.

1.3 Задължително приложение

Тези правила са задължителни за изпълнение от всички участници в БИСЕРА7-EUR.

Неразделна част от тези правила и процедури са и следните документи:

- 1) Приложение 1 – „График за работа на БИСЕРА7-EUR”
- 2) Приложение 2 – „Цени на услугите в БИСЕРА7-EUR”
- 3) Приложение 3 – „Правила за управление на финансови и операционни рискове”
- 4) Приложение 4 – „Правила за работа в извънредни ситуации”
- 5) Приложение 5 – „Изисквания за реда, начина и формата на платежните нареждания, подавани от ползвателя на платежни услуги към участниците в БИСЕРА7-EUR”
- 6) Приложение 6 – Техническа спецификация „Връзка и обмен на данни в БИСЕРА7-EUR”
- 7) Приложение 7 – “Писмена заявка за включване в тестовата/реалната среда на БИСЕРА7-EUR”
- 8) Приложение 8 – „Удостоверение за наличие на сключен договор между сетълмент банка и кандидата за включване в тестовата/реалната среда на БИСЕРА7-EUR”
- 9) Приложение 9 – „Уведомление за възникване или вероятност от възникване на технически проблем”
- 10) Приложение 10 – „Заявка за провеждане на тестове с тестовата среда на БИСЕРА7-EUR”

1.4 Предмет на регулиране

Тези правила регламентират начина на извършване на плащания чрез платежната система за обслужване на клиентски преводи в евро, предназначени за изпълнение в определен момент БИСЕРА7-EUR.

1.5 Утвърждаване и изменения

Измененията в Правилата за работа на БИСЕРА7-EUR се приемат от Съвета на директорите на БОРИКА АД.

Техническите спецификации на БИСЕРА-EUR се утвърждават от Комитета за технически стандарти на БОРИКА АД. Мандатът на Системният оператор за внасяне на изменения в техническите спецификация е с шестмесечно предизвестие. Изпълнителното ръководство на Оператора уведомява Съвета на директорите при утвърждаване на нови и изменение на съществуващи технически спецификации.

1.6 Връзка с други нормативни документи

Тези правила се прилагат във връзка със следните нормативни документи:

- Закон за платежните услуги и платежните системи;
- Закон за кредитните институции;
- Наредба № 3 на БНБ 18 април 2018 г. за условията и реда за откриване на платежни сметки, за изпълнение на платежни операции и за използване на платежни инструменти;
- Наредба № 13 на БНБ от 18 август 2016 г. за прилагането на международен номер на банкова сметка и за БАЕ кодове;
- Наредба № 16 на БНБ от 29 март 2018 г. за издаване на лицензи и одобрения, за вписване в регистъра по чл. 19 от Закона за платежните услуги и платежните системи и за изискванията към дейността на операторите на платежни системи с окончателност на сетълмента;
- Правила за работа на системния компонент TARGET-BNB;
- Насоки на Европейската централна банка относно Трансевропейската автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в реално време от ново поколение (TARGET);
- EPC125-05 SEPA Credit Transfer Scheme Rulebook (версия, валидна към момента на подаване на нареждането за превод);
- EPC115-06 SEPA Credit Transfer Scheme Inter-bank Implementation Guidelines (версия, валидна към момента на подаване на нареждането за превод);
- EPC016-06 Core SEPA Direct Debit Scheme Rulebook (версия, валидна към момента на подаване на нареждането за превод);
- EPC114-06 SEPA Core Direct Debit Scheme Inter-bank Implementation Guidelines (версия, валидна към момента на подаване на нареждането за превод);
- EPC222-07 SEPA Business To Business Direct Debit Scheme Rulebook (версия, валидна към момента на подаване на нареждането за превод);
- EPC301-07 SEPA Business To Business Direct Debit Scheme Inter-bank Implementation Guidelines (версия, валидна към момента на подаване на нареждането за превод);
- Reference and static data registration user guide.

Тези правила и процедури са в съответствие с:

- Директива 2009/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 година за изменение на Директива 98/26/ЕО относно окончателността на сетълмента в платежните системи и в системите за сетълмент на ценни книжа и на Директива 2002/47/ЕО относно финансовите обезпечения на свързаните системи и вземанията по кредити.

1.7 Получаване на допълнителни копия, справки и уведомления

Всеки участник в БИСЕРА7-EUR получава едно копие от настоящия документ.

Допълнителни копия, справки и информация по този документ могат да бъдат получени на адрес: бул. "Цар Борис III" № 41, София 1612.

1.8 Определения

Нареждане за превод в БИСЕРА7-EUR е всяко нареждане на участник да предостави на разположение на получателя парична сума чрез записване по сметките в банка, централна банка (ЦБ) или агент по сетълмента или всяко друго нареждане, водещо до поемане или изпълнение на задължение за плащане според правилата, описани в този документ.

Вальор е референтна дата, използвана от доставчик на платежни услуги за изчисляване на лихвите по средствата, с които е задължена или заверена платежната сметка. Когато не е договорено олихвяване на платежната сметка, вальор е датата, на която доставчикът на платежни услуги е длъжен да задължи или завери платежната сметка.

Платежен инструмент е персонализирано устройство и/или набор от процедури, договорени между ползвателя на платежни услуги и доставчика на платежни услуги и използвани от ползвателя на платежни услуги с цел подаване на платежно нареждане.

Кредитна инструкция е платежна инструкция, подадена от спомагателна система и адресирана до ЦБ на спомагателната система за дебитиране на една от сметките, държани и/или управлявани от спомагателната система в платежния модул и за кредитиране със сумата, посочена в нея, на сметка в платежния модул на банка по сетълмента или на нейна подсметка;

Дебитна инструкция е платежна инструкция, подадена от спомагателна система и адресирана до ЦБ по сетълмента за дебитиране на сметка в платежния модул на TARGET на банка по сетълмента с посочената в инструкцията сума въз основа на съгласие за дебит и за кредитиране или на някоя от сметките на спомагателната система или на сметка или подсметка на друга банка по сетълмента в платежния модул;

Платежна инструкция означава кредитна инструкция или дебитна инструкция;

Централна банка на спомагателна система е ЦБ на Евросистемата, с която съответната спомагателна система има двустранно споразумение за сетълмент на платежните инструкции на спомагателната система в платежния модул;

Централна банка по сетълмента е ЦБ на Евросистемата, държаща сметка на банка по сетълмента в платежния модул;

Банка по сетълмента е титуляр на RTGS специална парична сметка (RTGS DCA), чиято RTGS DCA или подсметка се използва за сетълмент на

нареждания за превод на спомагателна система, използваща RTGS AS процедура за сетълмент;

Съгласие за дебит е оправомощаване от банка по сетълмента във формата, предвидена във формулярите за статични данни на ЦБ на Евросистемата, адресирано до нейната спомагателна система и ЦБ по сетълмента, даващо право на спомагателната система да подава дебитни инструкции и инструктира ЦБ по сетълмента да дебитира сметката в платежния модул на банката по сетълмента или на нейна подсметка в резултат на дебитни инструкции;

Директен дебит е национална или презгранична платежна услуга по задължаване на платежна сметка на платеца, когато платежната операция се извършва по инициатива на получателя въз основа на даденото съгласие от платеца на получателя, на доставчика на платежни услуги на получателя или на доставчика на платежни услуги на платеца

Кредитен превод е национална или презгранична платежна услуга за заверяване на платежна сметка на получателя посредством една или няколко платежни операции, извършвани по платежна сметка на платеца от доставчика на платежни услуги, който води платежната сметка на платеца, въз основа на дадено от платеца нареждане.

Клиентски превод е превод, при който първоначален инициатор и/или краен получател е ползвател на платежни услуги;

Работен ден на TARGET е всеки ден, в който TARGET е отворена за сетълмент на платежни нареждания;

Период за сетълмент („до“) – ограничен период от време, свързан със сетълмента на платежните инструкции на спомагателна система, който може да се преразпределя с цел да не се спре или забави изпълнението на други транзакции;

Спомагателна система (ancillary system, AS) е система, управлявана от лице, установено в Съюза или Европейската икономическа общност (ЕИП), което е под надзора и/или контрола на компетентен орган и отговаря на надзорните изисквания по отношение на местонахождението на инфраструктурите, предлагащи услуги в евро, както са изменени и публикувани на уебсайта на ЕЦБ, в която се извършва обмен и/или клиринг или регистрация на плащания и/или финансови инструменти, при което: а) се извършва сетълмент на парични задължения в TARGET; и/или б) в TARGET се държат средства, в съответствие с Насоки ЕЦБ/2022/08;

RTGS AS процедура за сетълмент (процедура за брутен сетълмент в реално време на спомагателна система) означава една от специалните, предварително определени услуги за подаване и сетълмент на нареждания за превод от спомагателни системи, свързани със сетълмента на спомагателни системи по RTGS специални парични сметки (RTGS DCA), подсметки и RTGS технически сметки на спомагателни системи;

RTGS техническа сметка на спомагателна система означава сметка, държана от спомагателна система или от централна банка в системния ѝ компонент в TARGET от името на спомагателната система и използвана в контекста на RTGS AS процедурата за сетълмент;

Достижимост – всяка банка, подписала Adherence Agreement за присъединяване към схемата на съответния платежен инструмент, гарантира, че може да получава/подава платежни нареждания от/към всяка друга банка,

подписала Adherence Agreement за същия платежен инструмент и да ги обработва съгласно изискванията на съответната схема.

ГЛАВА ВТОРА

Основни положения

2.1 Платежна система БИСЕРА7-EUR

- 2.1.1 БИСЕРА7-EUR е платежна система за обслужване на клиентски преводи в евро, предназначени за изпълнение в определен момент. Системата обработва местни и презгранични нареждания за превод в евро от/към банки и клонове на банки, извършващи дейност на територията на Европейското икономическо пространство (ЕИП) на стойност под 50 000 евро за нареждания за превод между участниците в системата и без ограничение на сумата за нареждания за превод, изпълнявани чрез взаимни връзки с други SEPA съвместими клирингови къщи.
- 2.1.2 Системен оператор на БИСЕРА7-EUR е БОРИКА АД.
- 2.1.3 Централна банка на БИСЕРА7-EUR е БНБ.
- 2.1.4 Сетълментът на нарежданията за превод се извършва в Трансевропейската автоматизирана система за сетълмент на експресни преводи в реално време TARGET в деня на вальора.
- 2.1.5 Агент по сетълмента за БИСЕРА7-EUR е съответната централна банка по сетълмента.
- 2.1.6 За осигуряване на достижимост на участниците в БИСЕРА7-EUR, БОРИКА АД осигурява връзка на БИСЕРА7-EUR с други SEPA съвместими клирингови къщи, чрез сключване на двустранни споразумения.
- 2.1.7 Участниците могат да се свързват с БИСЕРА7-EUR чрез директно телекомуникационно свързване с БОРИКА АД или чрез SWIFTNet, които могат да се използват като алтернативни един на друг начини на свързване със системата.
- 2.1.8 Използваният в БИСЕРА7-EUR набор съобщения е базиран на стандарта ISO 20022 XML.

2.2 Управление на БИСЕРА7-EUR

- 2.2.1 БИСЕРА7-EUR е собственост на БОРИКА АД.
- 2.2.2 БОРИКА АД организира, оперира, поддържа и развива БИСЕРА7-EUR.

2.3 Надзорен орган

- 2.3.1 БНБ осъществява надзор над платежната система БИСЕРА7-EUR.

2.4 Участници в БИСЕРА7-EUR

Право за участие в БИСЕРА7-EUR имат:

- 1) Българска народна банка;

- 2) Национални централни банки (НЦБ) на държави от ЕИП;
- 3) Банка, получила лиценз от БНБ за извършване на банкова дейност;
- 4) Клон на банка от трета държава, получил лиценз от БНБ по реда на чл. 17 от Закона за кредитните институции;
- 5) Клон на банка от държава-членка, извършващ дейност на територията на Република България по реда на чл. 20 и 21 от Закона за кредитните институции;
- 6) Банки или клонове на банки, установени на територията на ЕИП.

2.5 Видове участници в БИСЕРА7-EUR

БИСЕРА7-EUR допуска следните видове участници:

2.5.1 Участници:

- 1) Подават/получават нареждания за превод директно към/от БИСЕРА7-EUR;
- 2) Изпълняват определените в т. 3.1 изисквания за участие;
- 3) Могат да предоставят достъп на ДПУ в системата и определят участници с многоадресен достъп и адресируеми BIC кодове;
- 4) Сетълментът на платежните нареждания, инициирани от/насочени към участник в БИСЕРА7-EUR се извършва през неговата сметка в Платежния модул на TARGET или през сметка на друга банка („банка по сетълмента“), участник в Платежния модул на TARGET, с която имат сключен договор.

2.5.2 Участници с многоадресен достъп – Участниците в БИСЕРА7-EUR, могат да дадат достъп до БИСЕРА7-EUR на един или повече свои клонове, за да подават нареждания за превод и получават плащания директно. Участниците са отговорни за подадените/получени от участниците с многоадресен достъп нареждания за превод.

2.5.3 Адресируеми BIC кодове – всеки кореспондент (или клон кореспондент) на участник, който има присвоен BIC код, може да бъде включен в списъка на участниците в БИСЕРА7-EUR, независимо от мястото, където се намира. Задължение на Участник е да предостави на БОРИКА АД необходимата за регистрацията информация. Тези участници могат само да изпращат/получават нареждания за превод чрез участник. Сетълментът на техните нареждания за превод се извършва чрез RTGS DCA сметката на участника.

2.5.4 ДПУ с право на достъп – лицензирани доставчици на платежни услуги:

- 1) Платежни институции и дружества за електронни пари, които имат право съгласно националното законодателство (по място на установяване) да предоставят платежни услуги;
- 2) Платежни институции, дружества за електронни пари или други лицензирани ДПУ от страна от ЕС или страна от ЕИП, извършващи дейност на територията на страната директно, чрез клон или представител;
- 3) Кредитни институции/банки, лицензирани в страни от ЕС или страни от ЕИП за предоставяне на платежни услуги, извършващи дейност на територията на страната.

ДПУ с право на достъп в БИСЕРА7-EUR сключват тристранно споразумение с Оператора и участник. Сетълментът на инициираните от/насочените към ДПУ с право на достъп нареждания за превод се извършва по сметката на участника в Платежния модул на TARGET. Нарежданията за превод подадени или

получени от ДПУ с право на достъп се считат за извършени или получени от самия участник. Такива нареждания за превод са задължителни и обвързващи за Участника, независимо от съдържанието или неизпълнението на договорните или други споразумения между него и лицата, на които е предоставил достъп до системата.

ГЛАВА ТРЕТА

Условия и процедури за включване

3.1 Изисквания за участие

За да се включат към БИСЕРА7-EUR, заявите участници трябва да изпълняват следните изисквания:

3.1.1 Технически изисквания

За Участници и участници с многоадресен достъп:

- Да инсталират, наблюдават и гарантират сигурността на необходимата ИТ инфраструктура за свързване с БИСЕРА7-EUR;
- Да имат възможност да подават/получават нареждания за превод до/от системата;
- Да притежават издадени от БОРИКА АД удостоверения за електронен подпис за участие в БИСЕРА7-EUR.

3.1.2 Правни изисквания

3.1.2.1 За всички участници в БИСЕРА7-EUR - да имат банков идентификационен код (BIC), предоставен от SWIFT.

3.1.2.2 За Участници и участници с адресируем BIC код в БИСЕРА7-EUR – да са подписали Adherence Agreement за присъединяване към схемата на всеки платежен инструмент, който ще използват за извършване на плащания чрез БИСЕРА7-EUR.

3.1.2.3 За участници, които имат сметка в Платежния модул на TARGET:

- Да са сключили Рамков договор с БОРИКА АД за участие в БИСЕРА7-EUR;
- Да са платили таксата за включване в БИСЕРА7-EUR;
- Да са предоставили съгласие за дебит (форма 2002 Debit Mandate от User guide for collection of static data).

3.1.1.4 За участници, които нямат сметка в Платежния модул на TARGET:

- Да са сключили договор с БОРИКА АД за участие в БИСЕРА7-EUR;
- Да са платили таксата за включване в БИСЕРА7-EUR;
- Да са предоставили удостоверение за наличие на сключен договор между банката по сетълмент и кандидата за включване в БИСЕРА7-EUR (Приложение 8);
- Банката по сетълмента да е предоставила съгласие за директен дебит (форма 2002 от Reference and static data registration user guide).

3.2 Задължения на участниците в БИСЕРА7-EUR

3.2.1 Основни задължения

- 3.2.1.1** Всеки участник създава свои вътрешни правила за работа с БИСЕРА7-EUR, които са в съответствие с изискванията на тези правила. Във вътрешните си правила всеки участник ясно дефинира лицата, имащи достъп до системата техните права и отговорности. При промяна на вътрешните правила същите задължително се съгласуват с БОРИКА АД;
- 3.2.1.2** Всеки участник е длъжен да спазва правилата, процедурите и графика за работа на БИСЕРА7-EUR;
- 3.2.1.3** Всеки участник в БИСЕРА7-EUR изгражда и поддържа собствените си системи за работа с БИСЕРА7-EUR;
- 3.2.1.4** Всеки участник в БИСЕРА7-EUR осигурява непрекъсваемост на работата на собствените си системи за връзка с БИСЕРА7-EUR и план за работа при извънредни ситуации, който се тества поне веднъж годишно;
- 3.2.1.5** Всеки участник, след прекратяване на участието си в БИСЕРА7-EUR за даден платежен инструмент, осигурява възможност за получаване на транзакциите за обработка на изключенията (R-транзакции) за период, съответстващ на сроковете за инициране на R-транзакции за съответния платежен инструмент;
- 3.2.1.6** Всеки участник в БИСЕРА7-EUR е длъжен да участва в организирани от БОРИКА АД тестове при извършване на промени в системата;
- 3.2.1.7** Всеки участник в БИСЕРА7-EUR провежда тестове при извършване на промени в системите си за връзка с БИСЕРА7-EUR;
- 3.2.1.8** Всеки участник в БИСЕРА7-EUR трябва да осигури квалифициран персонал за работа със системата;
- 3.2.1.9** Всеки участник в БИСЕРА7-EUR е длъжен да уведомява незабавно БОРИКА АД и БНБ при възникване или вероятност от възникване на технически проблем за връзка с БИСЕРА7-EUR (Приложение 9).
- 3.2.1.10** Всеки участник е длъжен редовно да заплаща дължимите суми за извършените услуги.

3.2.2 Изисквания за сигурност и защита

- 3.2.2.1** Всеки участник в БИСЕРА7-EUR създава и поддържа организационни и информационни процедури за защита при работа с БИСЕРА7-EUR.
- 3.2.2.2** Служителите, работещи с БИСЕРА7-EUR трябва да са информирани и периодично обучавани за процедурите за сигурност и защита.
- 3.2.2.3** Служители на външни организации не трябва да се допускат до системите за работа с БИСЕРА7-EUR.
- 3.2.2.4** Към БИСЕРА7-EUR се насочват само нареждания за превод, съставени въз основа на редовно съставен платежен документ на хартиен носител или електронно съобщение.
- 3.2.2.5** Всеки участник в БИСЕРА7-EUR организира и поддържа на електронен и/или хартиен носител, без възможност за корекция на данните, регистър на изпратените и получени чрез БИСЕРА7-EUR нареждания за превод в срока, предвиден в чл. 124 от Закона за платежните услуги и платежните системи.

- 3.2.2.6** Системите на участниците в БИСЕРА7-EUR трябва да осигуряват възможност за проследяване обработката на всяко нареждане за превод.
- 3.2.2.7** Участниците в БИСЕРА7-EUR осъществяват адекватен контрол за сигурност и защита на информацията си срещу неправомерен достъп или употреба. Те носят изключителна отговорност за адекватната защита на поверителността, целостта и наличността на техните системи.
- 3.2.2.8** Информацията, свързана с дейността на БИСЕРА7-EUR, до която участниците имат достъп, може да се използва единствено за целите, установени с настоящите правила. Участниците са длъжни да пазят поверителността на такава информация, освен ако БОРИКА АД не даде изрично своето писмено съгласие за разкриване.
- 3.2.2.9** Участниците гарантират, че трети лица, на които те предлагат услуги или подизпълнението на задачи, които оказват или могат да окажат въздействие върху изпълнението на техните задължения, са свързани с изискванията за поверителност.

3.3 Процедури при включване в БИСЕРА7-EUR

Включване на нови участници в БИСЕРА7-EUR се извършва само от понеделник или от първия работен ден след понеделник (ако понеделник не е работен ден).

3.3.1 Процедура при включване на Участник в БИСЕРА7-EUR:

- 3.3.1.1** Кандидатът за включване в системата изисква от БОРИКА АД правилата и процедурите за работа на БИСЕРА7-EUR;
- 3.3.1.2** БОРИКА АД предоставя на кандидата правилата и процедурите и тарифата на БИСЕРА7-EUR;
- 3.3.1.3** Кандидатът подава до БОРИКА АД пакет документи за извършване на сертификационни тестове, който включва:
- писмена заявка за включване в тестовата среда на БИСЕРА7-EUR като участник (Приложение 7);
  - вътрешните правила на участника за работа с БИСЕРА7-EUR.
- 3.3.1.4** Ако банката по сетълмента и кандидатът за включване в БИСЕРА7-EUR не са едно и също юридическо лице – документ (Приложение 8) от банката по сетълмента, удостоверяващ наличието на сключен договор с кандидата;
- 3.3.1.5** Кандидатът сключва с БОРИКА АД Рамков договор за участие в БИСЕРА7-EUR и заплаща таксата за включване в системата, съобразно тарифата на БИСЕРА7-EUR;
- 3.3.1.6** БОРИКА АД и банката по сетълмента подписват съгласие за дебит (форма 2002 Reference and static data registration user guide) за тестовата среда на TARGET, ако към момента на включване на директния участник няма подписано такова. БОРИКА АД съставя форма 2001 (Reference and static data registration user guide) за тестовата среда на TARGET2, която заедно с копие от форма 2002 изпраща в БНБ. БНБ проверява валидността на съгласието за дебит (форма 2002 от Reference and static data registration user guide), дадено от банката по сетълмента, актуализира списъка на банките по сетълмента в RTGS GUI на TARGET тестова среда и уведомява БОРИКА АД;

- 3.3.1.7** БОРИКА АД провежда обучение на персонала и извършва сертифициране на кандидата по описаната в т.4.3 процедура. При успешно преминал тест и одобрени вътрешни правила БОРИКА АД издава сертификат на кандидата за неговата готовност за включване и участие в БИСЕРА7-EUR.
- 3.3.1.8** Кандидатът подава пакет документи за включване в реалната среда на БИСЕРА7-EUR, включващ аналогичните документи на тези за включване в тестовата среда, като определя предпочитаната от него дата за включване в системата. Пакетът документи трябва да бъде подаден най-късно една седмица преди датата за включване, ако банката по сетълмента е участник в TARGET-БНБ, или две седмици преди датата за включване, ако банката по сетълмента е участник в друг компонент на TARGET;
- 3.3.1.9** БОРИКА АД и банката по сетълмента подписват съгласие за дебит (форма 2002 Reference and static data registration user guide) за реалната среда на TARGET, ако към момента на включване на директния участник няма подписано такова. БОРИКА АД съставя форма 2001 (Reference and static data registration user guide) за реалната среда на TARGET, която заедно с копие от форма 2002 изпраща в БНБ. БНБ проверява валидността на съгласието за дебит (форма 2002 от Reference and static data registration user guide), дадено от банката по сетълмента, актуализира списъка на банките по сетълмента в Модула за статични данни на TARGET реалната среда и уведомява БОРИКА АД;
- 3.3.1.10** БОРИКА АД уведомява (чрез писмо, подписан e-mail или по друг договорен начин) БНБ, всички участници в системата и свързаните с БИСЕРА7-EUR SEPA съвместими клирингови къщи за името и банковия идентификационен код (BIC) на новия участник, както и датата от която същият се включва в системата.
- 3.3.2 Процедура при включване на участник с многоадресен достъп**
- 3.3.3** За да даде достъп до БИСЕРА7-EUR на един или повече свои клонове да подават нареждания за превод и получават плащания директно, Участникът подава до БОРИКА АД пакет документи за извършване на сертификационни тестове, който включва:
- Писмена заявка за включване в тестовата среда на БИСЕРА7-EUR на избрания от него клон като участник с многоадресен достъп (Приложение 7);
  - Вътрешните правила на клона за работа с БИСЕРА7-EUR.
- 3.3.4** Участникът сключва допълнително споразумение към Рамковия договор с БОРИКА АД за достъп до системата на съответния клон.
- 3.3.5** БОРИКА АД провежда обучение на персонала в клона и извършва сертифициране по описаната в т.4.3 процедура. При успешно преминал тест и одобрени вътрешни правила на клона, БОРИКА АД издава сертификат на клона за неговата готовност за достъп до БИСЕРА7-EUR.
- 3.3.6** Участникът подава пакет документи за включване в реалната среда на БИСЕРА7-EUR, включващ аналогичните документи на тези за включване в тестовата среда, като определя предпочитаната дата за включване в системата. Пакетът документи трябва да бъде подаден най-късно една седмица преди датата за включване;
- 3.3.7** БОРИКА АД уведомява (чрез писмо, електронно подписан e-mail или по друг договорен начин) БНБ, всички участници в системата и свързаните с БИСЕРА7-EUR SEPA съвместими клирингови къщи за името, банковия идентификационен код (BIC) и датата, от която той се включва в БИСЕРА7-EUR.

3.3.4 Процедура при включване на ДПУ с право на достъп

- 3.3.4.1 Включването на ДПУ с право на достъп в БИСЕРА7-EUR става по инициатива на Участник.
- 3.3.4.2 Участникът и ДПУ с право на достъп сключват тристранно споразумение с БОРИКА АД за включване в системата.
- 3.3.4.3 Участникът подава до БОРИКА АД писмена заявка за включване в тестовата среда на БИСЕРА7-EUR на ДПУ с право на достъп (Приложение 7).
- 3.3.4.4 БОРИКА АД извършва тест по процедурата, описана в т.4.3.2. При успешно преминал тест БОРИКА АД издава удостоверение за готовност за включване в реалната среда на БИСЕРА7-EUR на ДПУ с право на достъп.
- 3.3.4.5 Участникът подава до БОРИКА АД писмена заявка за включване в реалната среда на БИСЕРА7-EUR на ДПУ с право на достъп (Приложение 7), като определя предпочитаната дата за включване в системата. Пакетът документи трябва да бъде подаден най-късно една седмица преди датата за включване;
- 3.3.4.6 БОРИКА АД уведомява (чрез писмо, подписан e-mail или по друг договорен начин) БНБ, всички участници в системата и свързаните с БИСЕРА7-EUR SEPA съвместими клирингови къщи за името, банковия идентификационен код (BIC) и датата от която ДПУ-то се включва в БИСЕРА7-EUR.

3.3.5 Процедура при включване на участник с адресируем BIC код

- 3.3.5.1 Включването на участник с адресируем BIC код в БИСЕРА7-EUR става по инициатива на директния участник.
- 3.3.5.2 Участникът сключва допълнително споразумение към Рамковия договор с БОРИКА АД за включване в системата на участник с адресируем BIC код.
- 3.3.5.3 Участникът подава до БОРИКА АД писмена заявка за включване в реалната среда на БИСЕРА7-EUR на участника с адресируем BIC код (Приложение 7), като определя предпочитаната дата за включване в системата. Пакетът документи трябва да бъде подаден най-късно една седмица преди датата за включване;
- 3.3.5.4 БОРИКА АД уведомява (чрез писмо, подписан e-mail или по друг договорен начин) БНБ, всички участници в системата и свързаните с БИСЕРА7-EUR SEPA съвместими клирингови къщи за името, банковия идентификационен код (BIC) и датата от която той се включва в БИСЕРА7-EUR;
- 3.3.5.5 По желание на участник преди включване в реалната среда на БИСЕРА7-EUR на участника с адресируем BIC код могат да се извършат тестове по процедурата по т. 3.3.4.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Роля и отговорност на БОРИКА АД за функционирането на БИСЕРА7-EUR

4.1 Задължения на БОРИКА АД при организиране и контролиране на БИСЕРА7-EUR:

- 1) Разработва правилата и процедурите за работа на БИСЕРА7-EUR и осигурява публичен достъп до тях;

- 2) Определя реда за участие в БИСЕРА7-EUR;
- 3) Осигурява на всички участници в системата равнопоставен достъп и еднакво качество на услугите;
- 4) Осигурява на всички участници, прекратили участието си в БИСЕРА7-EUR за даден платежен инструмент, възможност за предаване/получаване на информацията за иницирираните от/насочените към тях транзакции за обработка на изключенията за период, съответстващ на сроковете за иницириране на R-транзакции за съответния платежен инструмент;
- 5) Осигурява на всички участници достъп до оперативна информация, свързана с работата на системата (график за работа на системата, списък на кодовете за грешки при валидация, списък на участниците и др.);
- 6) Организира и осигурява вътрешен одит на системата;
- 7) Упражнява контрол върху спазването на правилата на БИСЕРА7-EUR от участниците в нея;
- 8) Съставя и предоставя отчети за операциите на платежната система, както и за допълнителните ѝ дейности, съгласно чл. 60 от Наредба № 16 на БНБ и Указанието към нея за определяне на съдържанието и формата на отчетите.

4.2 Задължения на БОРИКА АД при опериране, администриране, поддържане и развиване на БИСЕРА7-EUR:

- 1) Осигурява възможност за извършване на сетълмента в деня на вальора;
- 2) Използва средствата, постъпили по специалната парична сметка, RTGS DCA (dedicate cash account) сметка на БОРИКА АД в платежния модул на TARGET (наричана по-долу DCA сметка) за сетълмент на нареждания за превод, иницирирани от банки, участващи в други SEPA клирингови къщи, само за целите, описани в т. 5.2.3 на настоящия документ.
- 3) Да разпределя постъпилите по DCA сметка суми по сетълмент сметките на банките до момента на преустановяване на приемането на междубанкови плащания, определен в Правилата за работа на системния компонент TARGET-BNB;
- 4) Да предприема необходимите мерки за осигуряване на нулево салдо по DCA сметката до момента на преустановяване на приемането на междубанкови плащания, определен в Правилата за работа на системния компонент TARGET-BNB;
- 5) Осигурява технически, персонални и организационни изисквания за безпроблемно предоставяне на услугите от БИСЕРА7-EUR;
- 6) Приема и спазва вътрешни правила за опериране на системата, чрез които се гарантира висока степен на защита, надеждност при опериране и конфиденциалност на постъпващата и съхраняваната в БИСЕРА7-EUR информация;
- 7) Поддържа услуга за регистрация на възникнали проблеми, получаване и отговор на запитвания от участниците в системата и оказване на помощ при възникване на проблеми;
- 8) При извънредна ситуация, непреодолими обстоятелства или поради промени в графика на TARGET, БОРИКА АД може да промени графика за

- работа на БИСЕРА7-EUR, като навременно уведомява участниците в нея и БНБ;
- 9) Уведомява незабавно БНБ в случаите по чл. 59, т.1-7 от Наредба № 16 на БНБ от 29 март 2018 г. за издаване на лицензи и одобрения, за вписване в регистъра по чл. 19 от Закона за платежните услуги и платежните системи и за изискванията към дейността на операторите на платежни системи с окончателност на сетълмента;
  - 10) Разработва и прилага правила за управление на рисковете в БИСЕРА7-EUR съгласно изискванията на Глава пета, Раздел втори от Наредба № 16 на БНБ от 29 март 2018 г. за издаване на лицензи и одобрения, за вписване в регистъра по чл. 19 от Закона за платежните услуги и платежните системи и за изискванията към дейността на операторите на платежни системи с окончателност на сетълмента;
  - 11) Разработва и поддържа процедури по вземане на решения във връзка с управлението на платежната система и адекватното функциониране на системата за вътрешен контрол;
  - 12) Разработва и поддържа правила за действия при извънредни ситуации, които гарантират навременното изпълнение на дневните обработки при извънредни обстоятелства;
  - 13) Разработва и прилага план за непрекъсваемост на бизнес процесите с оглед възобновяване на дейността на платежната система в случаите на появили се операционни проблеми;
  - 14) Осигурява постоянна тестова среда за провеждане на тестове с участниците;
  - 15) При внасяне на промени в БИСЕРА7-EUR предварително уведомява всички участници и осигурява необходимото време за подготовка и условия за провеждане на тестове;
  - 16) Осигурява развитието на БИСЕРА7-EUR в съответствие с изискванията на българското законодателство;
  - 17) Поддържа правилата на БИСЕРА7-EUR в пълно съответствие с изискванията на Европейския платежен съвет (ЕПС) за използваните в БИСЕРА7-EUR SEPA платежни инструменти;
  - 18) Осигурява възможност за внасяне на промени в БИСЕРА7-EUR по инициатива на участник/участници в системата, които са в съответствие с изискванията на ЕПС.

4.3 Сертифициране

Процедурата по сертифициране се прилага за директните участници и участниците с многоадресен достъп.

4.3.1 Съвместимост на вътрешните правила

4.3.1.1 БОРИКА АД извършва преглед и проверка на вътрешните правила на кандидата за участие в БИСЕРА7-EUR за съответствието им с изискванията, установени с настоящите правила;

4.3.1.2 При установяване на несъответствие БОРИКА АД уведомява кандидата, като посочва установените пропуски и несъответствия и определя срок за отстраняването им.

4.3.2 Тестване

4.3.2.1 Преди започване на процедурите по тестване всеки участник, имащ достъп до БИСЕРА7-EUR, трябва да отговаря на изисквания от т.3.1;

4.3.2.2 БОРИКА АД провежда тестове с кандидата за участие в БИСЕРА7-EUR по определен сценарий и график за тестване. Тестовите включват:

- проверка на пълния цикъл на платежния процес - обработка на транзакциите за кредитен превод и директен дебит, при които кандидатът за включване се явява както в ролята на инициатор така и в ролята на получател на нареждането за превод;
- проверка на пълния цикъл на платежния процес за обработка на транзакциите за кредитен превод и директен дебит, за които по някакви причини не могат да се приложат дефинираните процедури за обработка;
- симулиране на ситуации и грешки;
- за директните участници и участниците с многоадресен достъп в БИСЕРА7-EUR се включва проверка на функционирането на средствата и организацията, осигуряващи техническата защита на кандидата.

4.3.2.3 След приключване на тестовите се подписва двустранен протокол между БОРИКА АД и кандидата, отразяващ резултатите от тестовите.

4.3.2.4 При необходимост тестове се провеждат и в следните случаи:

- извършване на функционални и технически промени в БИСЕРА7-EUR;
- извършване на промени в системите при участника, при подадена заявка, съгласно Приложение 10 „Заявка за провеждане на тест с тестовата среда на БИСЕРА7-EUR“;
- извършване на промени в SWIFT и TARGET.

4.3.3 Издаване на сертификат

4.3.3.1 При наличие на протокол за успешно завършили тестове и съгласувани от БОРИКА АД вътрешни правила на кандидата, БОРИКА АД издава сертификат за участие в БИСЕРА7-EUR, който е основание за включване на кандидата в БИСЕРА7-EUR;

4.3.3.2 В случаите на извършване на тестове при промени в системите, сертификатът се препотвърждава от БОРИКА АД при наличие на протокол за успешно завършени тестове.

4.4 Тестване и удостоверение за готовност при ДПУ с право на достъп

4.4.1 Тестове се провеждат с Участника и при включване на ДПУ с право на достъп в БИСЕРА7-EUR;

4.4.2 След приключване на тестовите се подписва двустранен протокол между БОРИКА АД и кандидата, отразяващ резултатите от тестовите;

4.4.3 При успешно преминат тест БОРИКА АД издава удостоверение за готовност за включване в реалната среда на БИСЕРА7-EUR на ДПУ с право на достъп.

4.5 Прекратяване на участие в БИСЕРА7-EUR

4.5.1 Участието в БИСЕРА7-EUR е за неопределен период.

- 4.5.2** Участник може да прекрати участието си в БИСЕРА7-EUR по всяко време с предизвестие от 30 дни. БОРИКА АД уведомява (чрез писмо, подписан e-mail или по друг договорен начин) БНБ, участниците в системата и свързаните с БИСЕРА7-EUR SEPA съвместими клирингови къщи за банковия идентификационен код (BIC), името на участника и датата, от която се прекратява участието. След датата на прекратяване на участието в БИСЕРА7-EUR, участникът остава активен за системата за предаване/получаване на транзакции за обработка на изключенията за период, съответстващ на сроковете за инициране на R-транзакции за съответния платежен инструмент.
- 4.5.3** БОРИКА АД може да вземе решение временно да спре/прекрати участието на участник в БИСЕРА7-EUR при следните условия:
- 4.5.3.1** В продължение на 30 календарни дни поне 3 пъти;
- Не осигурява достатъчно наличност по сетълмент сметката си в платежния модул на TARGET за изпълнение на приетите от БИСЕРА7-EUR нареждания за превод;
  - Не спази графика за работа на БИСЕРА7-EUR;
  - Подадените от участника нареждания за превод не отговарят по структура и формат на изискванията на Приложение 6 Техническа спецификация „Връзка и обмен на данни в БИСЕРА7-EUR“.
- 4.5.3.2** БОРИКА АД не потвърди сертификата за участие в БИСЕРА7-EUR при извършване на промени в системата .
- 4.5.3.3** Участникът наруши изискванията за сигурност и защита.
- 4.5.3.4** Участникът не заплати 3 последователни фактури за дължими на БОРИКА АД суми за ползвани услуги.
- 4.5.3.5** При временно спиране/прекратяване участието на участник в БИСЕРА7-EUR БОРИКА АД уведомява (чрез писмо, подписан e-mail или друг договорен начин) БНБ, участниците в системата и свързаните с БИСЕРА7-EUR SEPA съвместими клирингови къщи за банковия идентификационен код (BIC) и името на участника, чието участие ще бъде временно спряно/прекратено, вида на санкцията (временно спиране/прекратяване) и датата, от която участието ще бъде временно спряно/прекратено.
- 4.5.3.6** При временно спиране/прекратяване на участие в БИСЕРА7-EUR всички постъпващи в системата транзакции, инициирани от/насочени към този участник, се отхвърлят от БИСЕРА7-EUR.
- 4.5.3.7** Решение за възстановяване участието на банка в системата в случай на временно спиране се взема от БОРИКА АД след отстраняване на причините за временното спиране участието на банка в БИСЕРА7-EUR. БОРИКА АД определя датата от която участникът може да бъде включен в системата и уведомява (чрез писмо, подписан e-mail или друг договорен начин) БНБ, участниците в системата и свързаните с БИСЕРА7-EUR SEPA съвместими клирингови къщи за банковия идентификационен код (BIC) и името на участника и датата от която участието в БИСЕРА7-EUR ще бъде възстановено.
- 4.5.4** БОРИКА АД временно спира/извънредно прекратява участието на участник в БИСЕРА7-EUR при временно спиране/извънредно прекратяване участието в TARGET на банка по сетълмента в случаите, предвидени в чл. 24 и чл. 25 от „Насоки на Европейската централна банка относно Трансевропейската автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в реално

време (TARGET)” или чл. 23 и 24 от „Правила за работа на системния компонент TARGET-BNB в случай, че банката по сетълмента е участник в TARGET-BNB”.

- 4.5.4.1** При временно спиране/извънредно прекратяване участието в TARGET на банка по сетълмента, БИСЕРА7-EUR получава съобщение от БНБ, излъчено чрез RTGS GUI (Group User Interface) на TARGET;
- 4.5.4.2** БИСЕРА7-EUR запомня съобщението, датата и часа на получаването му;
- 4.5.4.3** При прекратяване участието на банка по сетълмента, БИСЕРА7-EUR спира приемането на нареждания за превод, излъчени от/насочени към участници в БИСЕРА7-EUR, за които банката, чието участие в TARGET е прекратено, е банка по сетълмента. БИСЕРА7-EUR информира инициаторите на отхвърлените нареждания за превод чрез съобщение за резултата от валидацията на постъпилата информация. Нарежданията за превод, приети за изпълнение и нарежданията за превод с бъдещ вальор, постъпили в БИСЕРА7-EUR преди съобщението за прекратяване участието в TARGET на банка по сетълмента, чийто вальор за изпълнение е след момента на получаване на съобщението, ще бъдат отхвърлени, преди формиране на дебитните и кредитни платежни инструкции. БИСЕРА7-EUR информира инициаторите и получателите на отхвърлените нареждания за превод чрез съобщения, включени във файловете за резултата от сетълмента;
- 4.5.4.4** При временно спиране участието в TARGET на банка по сетълмента всички нареждания за превод инициирани от/насочени към участници в БИСЕРА7-EUR, за които временно спряната банка е банка по сетълмента, се включват при изчисляване на платежните инструкции. Сетълментът на платежните инструкции на временно изключения участник се изпълнява само след одобряване от съответната централната банка по сетълмента. Ако Централната банка по сетълмента не одобри подадена от БИСЕРА7-EUR платежна инструкция за изключената банка по сетълмента, TARGET отхвърля подадените от БИСЕРА7-EUR платежни инструкции. БИСЕРА7-EUR отхвърля нарежданията за превод, включени при изчисляването на отхвърлената от съответната Централна банка по сетълмента платежна инструкция, преизчислява взаимните задължения на участниците и подава нови платежни инструкции за изпълнение в TARGET. БИСЕРА7-EUR информира инициаторите на отхвърлените нареждания за превод чрез съобщение за резултата от сетълмента;
- 4.5.4.5** БИСЕРА7-EUR възстановява приемането на нареждания за превод, инициирани от/насочени към участници в БИСЕРА7-EUR, за които временно изключената банка е банка по сетълмента, въз основа на съобщение от БНБ, излъчено чрез RTGS GUI на TARGET;
- 4.5.4.6** След получаване на съобщението за възстановяването на участието на банка по сетълмента, БИСЕРА7-EUR запомня съобщението, датата и часа, от който се възстановява приемането на нареждания за превод.
- 4.5.5** При прекратяване на участие на участник в БИСЕРА7-EUR, задълженията за поверителност на информацията остават в сила за срок от пет години, който започва да тече от датата на прекратяване на участието.

ГЛАВА ПЕТА

Основни правила за работа на БИСЕРА7-EUR

5.1 Обработка на нарежданията за превод в БИСЕРА7-EUR

5.1.1 Общи принципи

- 1) БИСЕРА7-EUR приема за обработка само нареждания за превод, които отговарят на изискванията на тези правила и процедури;
- 2) БИСЕРА7-EUR е отворена за приемане на нареждания за превод 24 часа на денонощие, седем дни в седмицата;
- 3) БИСЕРА7-EUR приема нареждания за превод за изпълнение както с дата за сетълмент текущия работен ден на TARGET, така и с бъдеща дата, най-много 5 работни дни на TARGET;
- 4) БИСЕРА7-EUR приема за изпълнение само нареждания за превод, чиято дата за сетълмент е работен ден на TARGET.
- 5) За инициране на нареждания за превод чрез БИСЕРА7-EUR се използват платежните инструменти кредитен превод и директен дебит, правилата за изпълнение на които са описани в Приложение 5 „Изисквания за реда, начина и формата на платежните нареждания, подавани от ползвателя на платежни услуги към участниците в БИСЕРА7-EUR“;
- 6) За изпълнение на платежни операции в евро между банка, участваща в БИСЕРА7-EUR и банка, участваща друга SEPA съвместима клирингова къща, с която БИСЕРА7-EUR има установена връзка, се използва платежния инструмент кредитен превод;
- 7) БИСЕРА7-EUR осигурява приемането, контрола на постъпилата информация, обработката ѝ и предаване на информация към инициатора и получателя на превода за резултата от сетълмента на приетите нареждания за превод;
- 8) Постъпилата в БИСЕРА7-EUR информация се контролира съобразно правилата за валидация, описани в Приложение 6 Техническа спецификация „Връзка и обмен на данни чрез БИСЕРА7-EUR“. БИСЕРА7-EUR осигурява възможност за детайлизиране на кода за грешка. Тази възможност се използва само ако инициаторът на превода е маркирал във формата за регистрация че ще ползва услугата;
- 9) БИСЕРА7-EUR приема за обработка R-транзакции само ако оригиналните транзакции са били изпълнени чрез нея;
- 10) Приетите от БИСЕРА7-EUR нареждания за превод се съхраняват за сетълмент до настъпване датата и времето за сетълмент, съгласно графика на системата;
- 11) Моментът на въвеждане в БИСЕРА7-EUR на нареждания за превод с дата за сетълмент текущия работен ден на TARGET е моментът на приключване на валидацията на файла, с който конкретното нареждане за превод е постъпило в БИСЕРА7-EUR;
- 12) Моментът на въвеждане в БИСЕРА7-EUR на нареждания за превод с дата за сетълмент бъдещ работен ден на TARGET е моментът на отваряне на работния ден на БИСЕРА7-EUR за изпълнение на нареждания за превод с

- дата равна на посочената в конкретното нареждане за превод „дата на междубанковия сетълмент“;
- 13) Моментът на въвеждане в БИСЕРА7-EUR на нареждания за превод, получени от други SEPA съвместими клирингови къщи, е моментът, в който са изпълнени следните условия:
    - Валидацията на файла, съдържащ нарежданията за превод, насочени към банки, обслужвани от БИСЕРА7-EUR, е приключила;
    - По RTGS DCA сметката са постъпили необходимите средства за изпълнение на сетълмента на получените нареждания за превод.
  - 14) Постъпилите в БИСЕРА7-EUR нареждания за превод могат да бъдат отменени от изпращача на съобщението преди момента на въвеждане;
  - 15) Моментът на неотменимост на нареждане за превод в БИСЕРА7-EUR настъпва след момента на въвеждане, при което нареждането се счита за изпълнено и не може да бъде отменено от участник в системата или от трето лице;
  - 16) По предварително определен график (Приложение 1) БИСЕРА7-EUR подава към TARGET платежни инструкции;
  - 17) При формирането на платежните инструкции за TARGET БИСЕРА7-EUR извършва многостранно нетиране на взаимните задължения на участниците, формирани от всички използвани от тях платежни инструменти;
  - 18) При успешен сетълмент на платежните инструкции БИСЕРА7-EUR изпраща изпълнените нареждания за превод до получателите им, групирани в съобщения;
  - 19) Приетите от БИСЕРА7-EUR нареждания за превод и включени при изчисляването на нетните позиции са финални след успешното изпълнение на подадените в TARGET платежни инструкции;
  - 20) За завършилия сетълмент БИСЕРА7-EUR осигурява на участниците необходимата информация за целите на реконсилията на извършените плащания през системата.

5.1.2 Обработка на нареждания за превод чрез кредитен превод

- 5.1.2.1 Обработката на нареждания за превод чрез кредитен превод следва правилата, описани Приложение 5 „Изисквания за реда, начина и формата на платежните нареждания, подавани от ползвателя на платежни услуги към участниците в БИСЕРА7-EUR“;
- 5.1.2.2 БИСЕРА7-EUR осигурява за всеки участник обработка на иницираните от/насочените към него R-транзакции за кредитен превод за период от 13 месеца плюс десет междубанкови работни дни след датата на прекратяване участието му в системата;
- 5.1.2.3 Съобщенията за пренасяне на информацията за кредитен превод са базирани на ISO 20022 XML стандарта – „Кредитен превод“ (pacs.008), „Връщане на превод“ (pacs.004), „Искане за оттегляне/връщане на кредитен превод“ (camt.056), „Отказ на искане за връщане на кредитен превод“ (camt. 029), „Запитване за статус (pacs.028)“, „Разследване за неполучен превод“ (camt.027), „Разследване за промяна на вальора“ (camt.087) и „Отговор на разследване“ (camt.029);

- 5.1.2.4** Приложение 5 „Изисквания за реда, начина и формата на платежните нареждания, подавани от ползвателя на платежни услуги към участниците в БИСЕРА7-EUR”, дефинира основните междубанкови правила, практики и стандарти за обработка на нарежданията за кредитен превод и осигуряват възможност на отделните банки или групи от банки да предложат допълнителни услуги с цел да отговорят на специфичните изисквания на своите клиенти;
- 5.1.2.5** БИСЕРА7-EUR осигурява преноса както на всички елементи от съобщението, дефинирани като основни елементи на схема за кредитен превод така и на тези, дефинирани за използване от участниците при предлагане на допълнителни услуги;
- 5.1.2.6** Нарежданията за кредитен превод постъпват в БИСЕРА7-EUR групирани според изискванията на Приложение 6 Техническа спецификация „Връзка и обмен на данни в БИСЕРА7-EUR”;
- 5.1.2.7** Нарежданията за кредитен превод, при валидацията на които не е намерена нито една грешка, се приемат за изпълнение, а тези за които има открита поне на една грешка се отхвърлят;
- 5.1.2.8** БИСЕРА7-EUR уведомява изпращача на съобщението за резултатите от валидацията на подадената от него информация чрез съобщение (рас.002.001.03), което може да съдържа:
- Потвърждение за вярно прието/отхвърлено съобщение;
  - Потвърждение за частично прието съобщение и описание на отхвърлените платежни транзакции и констатираните грешки.
- 5.1.2.9** Съобщенията “Искане за оттегляне/връщане на кредитен превод” (camt. 059), вариант „оттегляне”, се изпълняват в БИСЕРА7-EUR веднага след приключване на валидацията;
- 5.1.2.10** Приетите от БИСЕРА7-EUR съобщения “Искане за оттегляне/връщане на кредитен превод” (camt.056), вариант „искане за връщане на кредитен превод”, „Отказ на искане за връщане на кредитен превод (camt.029) и „Запитване за статус“ (рас.028), “Разследване за неполучен превод” (camt.027), “Разследване за промяна на вальора“ (camt.087) и „Отговор на разследване“ (camt.029) се подготвят за изпращане към банката на получателя по заявка на банката или при генериране на резултатите от сетълмента на платежните инструкции, подадени за изпълнение в TARGET след получаването им;
- 5.1.2.11** При успешно изпълнен сетълмент в TARGET, БИСЕРА7-EUR подготвя за получаване от всеки участник файл, съдържащ:
- За инициаторите нареждането за кредитен превод – резултатите от сетълмента на подадените нареждания за превод (рас.002);
  - За получателите на нареждането за кредитен превод – нарежданията за превод насочени към съответния участник в системата (рас.008 и рас.004).
- 5.1.3 Обработка на нареждания за превод чрез директен дебит**
- 5.1.3.1** Обработката на нареждания за превод чрез директен дебит следва правилата, описани в Приложение 5 „Изисквания за реда, начина и формата на платежните нареждания, подавани от ползвателя на платежни услуги към участниците в БИСЕРА7-EUR”;
- 5.1.3.2** БИСЕРА7-EUR осигурява за всеки участник обработка на иницираните от/насочените към него R-транзакции за директен дебит за период от 13 месеца

плюс два междубанкови работни дни след датата на прекратяване участието му в системата;

- 5.1.3.3** Съобщенията за пренасяне на информацията за директен дебит са базирани на ISO 20022 XML стандарта – „Директен дебит” (pacs.003), „Връщане на превод (return/refund)” (pacs.004), “Статус на превод/Отхвърляне на директен дебит преди междубанковия сетълмент (reject)” (pacs.002), “Анулиране на директен дебит (reversal)” (pacs.007);
- 5.1.3.4** БИСЕРА7-EUR осигурява преноса както на всички елементи от съобщението, дефинирани като основни елементи в схема за директен дебит така и на тези, дефинирани за използване от участниците при предлагане на допълнителни услуги;
- 5.1.3.5** Наредданията за директен дебит постъпват в БИСЕРА7-EUR групирани според изискванията на Приложение 6 Техническа спецификация „Връзка и обмен на данни в БИСЕРА7-EUR”;
- 5.1.3.6** Наредданията за директен дебит, при валидацията на които не е намерена нито една грешка се приемат за изпълнение на датата за сетълмент, а тези за които има открита поне една грешка се отхвърлят;
- 5.1.3.7** БИСЕРА7-EUR уведомява изпращача на съобщението за резултатите от валидацията на подадената от него информация чрез съобщение (pacs.002), което може да съдържа:
- Потвърждение за вярно прието/отхвърлено съобщение;
  - Потвърждение за частични прието съобщение и описание на отхвърлените платежни транзакции и констатираните грешки.
- 5.1.3.8** Приетите от БИСЕРА7-EUR нареждания за директен дебит и съобщенията за отхвърляне на нареждания за директен дебит преди междубанковия сетълмент (pacs.003 и pacs.002) се подготвят за изпращане към банката на дебитора по заявка на банката или при генериране на резултатите от сетълмента на платежните инструкции, подадени за изпълнение в TARGET след получаване на нарежданията за директен дебит. Наредданията за директен дебит се съхраняват за изпълнение на посочената в нареждането дата за сетълмент;
- 5.1.3.9** При смяна на датата, с която БИСЕРА7-EUR приема за изпълнение нареждания за превод, приетите и съхранени за изпълнение нареждания за директен дебит се проверяват за смяна на статуса на банката на платеца и банката на получателя:
- смяна вида на участие;
  - изключен участник;
  - за ДПУ с право на достъп – смяна на банката, директен участник.
- 5.1.3.10** При констатиране на промяна в статуса на участник, БИСЕРА7-EUR отхвърля приетото нареждане за директен дебит и уведомява банката на платеца и банката на получателя чрез съобщение (pacs.002), което се включва във съобщението за резултатите от сетълмента
- 5.1.3.11** При временно изключване на участник от БИСЕРА7-EUR приетите нареждания за директен дебит се отхвърлят на датата за сетълмент.
- 5.1.3.12** Приетите от БИСЕРА7-EUR нареждания за директен дебит се изпълняват на посочената в съобщението дата на сетълмента.

- 5.1.3.13** При успешно изпълнен сетълмент в TARGET 2, БИСЕРА7-EUR подготвя за получаване файл, съдържащ:
- 5.1.3.14** За банката на платеца – резултатите от сетълмента на приетите нареждания за директен дебит (pacs.002);
- 5.1.3.15** За банката на получателя – резултатите от сетълмента на приетите нареждания за директен дебит (pacs.002) и нарежданията за връщане и анулиране на плащане (pacs.004 и pacs.007) .

5.2 Сетълмент

5.2.1 Общи положения

- 5.2.1.1** Графикът за изпълнение на платежните инструкции предварително се съгласува с БНБ, съобразно графика на TARGET;
- 5.2.1.2** Приемането на нареждания за превод се спира 15 минути преди настъпване на момента за подаване на платежните инструкции към TARGET и веднага започва приемане на нареждания за превод за изпълнение със следващи платежни инструкции;
- 5.2.1.3** При настъпване на последния за деня момент за изпълнение на нарежданията за превод с вальор текущия работен ден на TARGET започва приемането за изпълнение с вальор следващи работни дни на TARGET. Платежни нареждания, подадени след този момент с дата на сетълмента текущия работен ден на TARGET, се отхвърлят от системата;
- 5.2.1.4** Платежните инструкции се подават от БИСЕРА7-EUR през интерфейс на спомагателна система, като се спазват изискванията на Част VI „Специални условия за спомагателните системи (AS), които използват процедури за брутен сетълмент в реално време на спомагателни системи (RTGS AS процедури за сетълмент)” от Правила за работа на системния компонент TARGET-BNB;
- 5.2.1.5** БИСЕРА7-EUR изпраща към TARGET2 съобщение, съдържащо дебитните и кредитни инструкции (ASTransferInitiation), структурата и форматът на което са описани в документа „User Detailed Functional Specifications – 4th Book XML Messages”;
- 5.2.1.6** БИСЕРА7-EUR прилага RTGS AS процедура за сетълмент В – едновременен многостранен сетълмент, като извършва сетълмент на платежни инструкции в определен период за сетълмент;
- 5.2.1.7** Платежните инструкции на БИСЕРА7-EUR, подадени към TARGET, са с приоритет „спешен” и се изпълняват само при наличие на достатъчно средства по RTGS DCA на банките по сетълмента;
- 5.2.1.8** БИСЕРА7-EUR подава нареждания за превод като група в един файл, в който сумата на дебитите е равна на сумата на кредитите. Изпълнението на платежните инструкции на БИСЕРА7-EUR се извършва на принципа „всичко или нищо”, т.е. дебитирането и кредитирането на RTGS DCA сметките на банките по сетълмента се извършва едновременно срещу дебитиране/кредитиране на RTGS техническата сметка на БИСЕРА7-EUR;
- 5.2.1.9** След началото на периода за сетълмент, в случай че банка по сетълмента, участваща в платежна инструкция, няма достатъчно средства по сметката си в платежния модул, подадените от БИСЕРА7-EUR платежни инструкции се подреждат в опашката на чакащите. Съответната ЦБ по сетълмента информира банката по сетълмента с недостатъчно средства по сметката си чрез

съобщение, излъчено от RTGS GUI. Всички банки по сетълмента се уведомяват чрез съобщение, излъчено чрез RTGS GUI на TARGET, че платежните инструкции са в опашката на чакащите, в което се посочва BIC на БИСЕРА7-EUR и референцията на платежната инструкция;

5.2.1.10 Участникът в БИСЕРА7-EUR, чиято банка по сетълмента е с недостатъчна ликвидност, може да заяви писмено (чрез електронно подписан e-mail) пред БОРИКА АД, не по-късно от 10 минути преди изтичане на периода за сетълмент, искането си за удължаване на периода за сетълмент, като посочи причините за това. БОРИКА АД може, след като уведоми БНБ, да удължи периода за сетълмент с най-много 1 час, като за целта използва функционалността „change settlement period” на RTGS GUI. В случай, че БОРИКА АД няма техническа възможност да промени сетълмент периода, БНБ, въз основа на подадена от БОРИКА АД форма, изпълнява промяната;

5.2.1.11 В случай, че участникът в БИСЕРА7-EUR, чиято банка по сетълмента е с недостатъчна ликвидност, не заяви писмено (чрез електронно подписан e-mail) пред БОРИКА АД искането си за удължаване на периода за сетълмент, след изтичане на периода за сетълмент подадените към TARGET платежни инструкции се отхвърлят и се прилага процедура по изключване на банка при неуспешен сетълмент, описана в т. 5.2.2;

5.2.1.12 При успешен сетълмент банките по сетълмента се уведомяват от TARGET чрез съобщение camt.054 , ако са заявили тази опция в TARGET;

5.2.1.13 След изтичане на периода за сетълмент, ако сетълментът не е завършил успешно, подадените от БИСЕРА7-EUR платежни инструкции се отхвърлят. БИСЕРА7-EUR получава XML съобщение ASInitiationStatus. Банките по сетълмента получават уведомление за отхвърлена платежна инструкция чрез Модула за информация и контрол. Следва процедура по изключване на банка при неуспешен сетълмент.

5.2.2 Процедури в БИСЕРА7-EUR по изключване на банка при неуспешен сетълмент

5.2.2.1 БНБ взема решение за изключване на банка/банки по сетълмента от изчисляването на сумите на дебитните и кредитни платежни инструкции, поради недостатъчна наличност по сметката в платежния модул на TARGET и уведомява писмено (чрез факс или подписан e-mail) БОРИКА АД.

5.2.2.2 След получаване на уведомлението за изключване на банка от платежните инструкции, всички нареждания за превод, инициирани от / насочени към банки, за които изключената банка е банка по сетълмента, се маркират като отхвърлени.

5.2.2.3 БИСЕРА7-EUR формира нови дебитни и кредитни платежни инструкции, в които не включва отхвърлените нареждания за превод и ги подава за изпълнение към TARGET. Моментът на подаване на платежните инструкции и периодът за сетълмент трябва да бъдат съобразени с преустановяване на приемането на междубанкови плащания съгласно работния график на TARGET (сетълмент периодът трябва да изтича не по-късно от 15 минути преди преустановяване на приемането на междубанкови плащания съгласно работния график на TARGET).

5.2.2.4 Ако след изтичане на периода за сетълмент, новите платежни инструкции не са изпълнени успешно, те се отхвърлят от TARGET. БИСЕРА7-EUR отхвърля всички нареждания за превод, без получените от други клирингови къщи, включени при изчисляването на сумите за тези платежни инструкции.

- 5.2.2.5** Изключването на банка по сетълмента е в сила само за преизчисляването на дебитните и кредитни платежни инструкции.
- 5.2.2.6** Инициаторите на отхвърлените нареждания за превод се информират чрез съобщения, включени във файловете за резултата от сетълмента.
- 5.2.3 Процедура в БИСЕРА7-EUR по обработка на нарежданията за превод насочени към/получени от други SEPA съвместими клирингови къщи.**
- 5.2.3.1** Сетълментът на нарежданията за превод се извърша по правилата, описани в EACNA Interoperability Framework на Европейската асоциация на клиринговите къщи.
- 5.2.3.2** Нарежданията за превод се изпълняват в TARGET чрез два клиринг и сетълмент цикъла – по един цикъл за всяка клирингова къща.
- 5.2.3.3** За изпълнение на сетълмента се използват сметки в платежния модул на TARGET (след успешното приключване на първия сетълмент цикъл средствата са прехвърлени от сметките на банките платци по сметка в платежния модул на TARGET на името на клиринговата къща (или на името на Централната банка на клиринговата къща), в която участват получателите на сумите; вторият сетълмент цикъл разпределя получената сума по сметките за сетълмент на банките по сетълмента-получатели.
- 5.2.3.4** За елиминиране на сетълмент риска се използва „settlement before output” модела, т.е. съобщенията за превод се насочват към клиринговата къща, обслужваща получателя, само ако първият сетълмент цикъл е приключил успешно.
- 5.2.3.5** Правилата за валидация на получените нареждания за превод от клиринговата къща, в която участват банките, получатели на сумите и обработката на грешките се уточняват в договора между операторите на SEPA съвместимите системите.
- 5.2.3.6** За получаване на нареждания за превод от други SEPA съвместими клирингови къщи БИСЕРА7-EUR използва сметка за сетълмент в платежния модул на компонента TARGET-BNB, открита на името на БОРИКА АД (RTGS специална парична сметка (RTGS DCA)).
- 5.2.3.7** Средствата по тази сметка принадлежат на банките-участници в БИСЕРА7-EUR.
- 5.2.3.8** Постъпилите по сметката средства могат да останат само в рамките на работния ден на TARGET и се използват само за сетълмент между банки, обслужвани от различни клирингови къщи. При погрешно постъпили суми по сметката, които не принадлежат или не са били предназначени за участващите в БИСЕРА7-EUR банки, БОРИКА АД незабавно уведомява БНБ, като:
- БОРИКА АД прилага предварително разработени процедури за обработка и връщане на погрешно постъпилите суми по сметката от SEPA съвместими клирингови къщи, с които БИСЕРА7-EUR има изградена връзка;
  - След оторизация от страна на БОРИКА АД, БНБ прилага предварително разработените процедури за обработка и връщане на погрешно постъпилите по сметката суми от други участници в TARGET.
- 5.2.3.9** Ако в края на деня сметката остане с положително салдо (неразпределени суми по сметките на банките, участници в БИСЕРА7-EUR или грешно постъпили суми) разпределението по сметките за сетълмент на банките по сетълмента-получатели/връщането на грешно постъпилите суми се извършва на следващия

работен ден на TARGET в началото на дневната фаза за обработка на плащания (разпределението по сметките на банките получатели се извършва в извънреден цикъл на БИСЕРА7-EUR).

- 5.2.3.10** Условието за откриване и поддържане на сметката са уредени с договор между БНБ и БОРИКА АД.
- 5.2.3.11** Разпределението на постъпилите по сметката средства по сметките за сетълмент на банките по сетълмента-получатели се извършва в сетълмент цикъла за изпълнение на подадените от участниците в БИСЕРА7-EUR нареждания за превод (получените нареждания за превод участват при определяне на нетната позиция на банката).
- 5.2.3.12** Нарежданията за превод, получени от банки, участващи в други SEPA съвместими клирингови къщи, се предават към банката получател в общ файл с тези, инициирани от участниците в БИСЕРА7-EUR.
- 5.2.3.13** Ако поради ликвидни проблеми на една или повече банки, участници в БИСЕРА7-EUR, се отхвърлят всички нареждания за превод, инициирани от участниците в БИСЕРА7-EUR, системата инициира извънреден сетълмент цикъл само за разпределение на нарежданията за превод, получени от банки, участващи в други SEPA съвместими клирингови къщи.
- 5.2.3.14** Обработката на нарежданията за превод към/от банки, обслужвани от други SEPA съвместими клирингови къщи, се извършва съгласно графика, описан в Приложение 1 „График за работа на БИСЕРА7-EUR“.

5.3 Окончателност на сетълмента

- 5.3.1** БИСЕРА7-EUR е определена като система с окончателност на сетълмента съгласно чл. 128 (1) от Закона за платежните услуги и платежните системи.
- 5.3.2** Споразумението със участниците в системата се определя от българското законодателство.
- 5.3.3** Нарежданията за превод и нетирането поражда правно действие дори в случай на оздравителни или прекратителни процедури спрямо участник в БИСЕРА7-EUR и са задължителни за трети лица, при условие че са влезли в системата преди момента на започване на оздравителна или прекратителна процедура.
- 5.3.4** Когато нарежданията за превод са влезли в БИСЕРА7-EUR след момента на започване на оздравителната или на прекратителната процедура и се изпълняват в деня на откриване на такава процедура, те имат правно действие и са задължителни за трети лица, само ако след момента на сетълмента БОРИКА АД докаже, че не е знаел, нито е бил длъжен да знае за откриването на такава процедура към момента на извършване на сетълмента.

5.4 Информация, предоставяна от БИСЕРА7-EUR

- 5.4.1** **Информация за постъпващите в БИСЕРА7-EUR нареждания за превод.**
- 5.4.1.1** За целите на управлението на ликвидността БИСЕРА7-EUR осигурява на всеки участник в режим на реално време информация за:
- Общата сума на наредените преводи, общата сума на постъпващите нареждания за превод, нетната позиция;

- Общата сума на постъпващите нареждания за превод по участници, включени в системата чрез директния участник.

5.4.1.2 За целите на наблюдението на платежния процес БИСЕРА7-EUR осигурява на БНБ информация за всеки участник, в режим на реално време, за:

- Общата сума на наредените преводи, общата сума на постъпващите преводи, нетната позиция;
- Общата сума на входящите и изходящите преводи по банки;

5.4.2 Обобщена информация за сетълмента

5.4.2.1 За всяка изпълнена платежна инструкция БИСЕРА7-EUR предоставя на всеки участник информация за:

- Общата сума на входящите и изходящи нареждания за превод и нетната ѝ позиция за платежната инструкция;
- Общата сума на входящите и изходящи нареждания за превод за платежната инструкция по клонове.

5.4.2.2 В края на деня БИСЕРА7-EUR предоставя на всеки участник информация за:

- Общата сума на входящите и изходящи нареждания за превод и нетната ѝ позиция за деня.
- Общата сума на входящите и изходящи нареждания за превод за деня по ДПУ, включени в системата чрез участника.

5.4.3 Статистическа информация

5.4.3.1 БИСЕРА7-EUR предоставя на участниците, срещу допълнително заплащане съгласно Тарифата на БОРИКА АД, месечни статистически отчети.

5.4.3.2 Статистическите отчети могат да бъдат предоставени на хартиен и/или друг носител по договорка между БОРИКА АД и участника.

5.4.3.3 По договорка между БОРИКА АД и участника може да бъде предоставена и друга информация, определена от участника.

5.4.4 Таблица на банките, достъпни чрез БИСЕРА7-EUR

5.4.4.1 БИСЕРА7-EUR осигурява на всеки участник таблица, съдържаща банковите кодове (BIC) и друга необходима информация за всички банки от ЕИП, до които участниците имат достъп чрез БИСЕРА7-EUR.

5.4.4.2 Таблицата се актуализира веднъж седмично. Нова версия се публикува в сряда само при промени спрямо последната версия.

5.4.4.3 Промените влизат в сила от понеделник или първия работен ден след понеделник (ако понеделник е неработен ден).

5.5 Защита на информация срещу неправомерен достъп или употреба

5.5.1 БОРИКА АД осигурява надеждна и сигурна защита на БИСЕРА7-EUR от неправомерен достъп посредством прилагането на основните принципи за защита на информацията, както и конкретни мерки и методи, предмет на отделни правила и процедури.

5.5.2 БИСЕРА7-EUR поддържа различни категории потребители и нива на достъп до системата.

- 5.5.3** Достъпът до БИСЕРА7-EUR, както и файловете/съобщенията, са защитени от неправомерен достъп чрез прилагане на програмно-технически средства за криптиране на данните и електронен подпис, издаден от БОРИКА АД.
- 5.5.4** Технологията за разпределение и управление на ключовете, алгоритмите за криптиране и използваните програмни и технически средства са предмет на вътрешни правила на БОРИКА АД.
- 5.5.5** Служителите и членовете на Съвета на директорите на оператора на БИСЕРА7-EUR, както и всички работещи за дружеството лица не могат да разгласяват, освен ако не са оправомощени за това, и да използват за лично или на членовете на семейството си облагодетелстване факти и обстоятелства, засягащи операции на участниците в БИСЕРА7-EUR и техни клиенти, които те са узнали при изпълнение на служебните си и професионални задължения.

5.6 Работа в извънредни ситуации

- 5.6.1** За осигуряване обмяна на информация между БИСЕРА7-EUR и участниците в нея, всеки участник, получил достъп до системата, изгражда основен и резервен начин на достъп до системата.
- 5.6.2** За осигуряване обмяна на информация между БИСЕРА7-EUR и TARGET БОРИКА АД разработва процедура (Приложение 4) за обмен на информацията, съответстваща на Правила за работа на системния компонент TARGET-BNB.
- 5.6.3** За осигуряване непрекъсваемостта на работа на системата БОРИКА АД изгражда и поддържа основна и резервна изчислителни системи, разположени в различни, отдалечени една от друга, сгради.
- 5.6.4** Всяка изпълнена в БИСЕРА7-EUR операция се регистрира едновременно в основната и в резервната изчислителна система;
- 5.6.5** В случаите на срив в основната изчислителна система на БИСЕРА7-EUR, недостъпност на сградата или друга извънредна ситуация, работата се поема от резервната система.
- 5.6.6** БОРИКА АД съставя и поддържа план и процедури за прехвърляне на работата от основната на резервната изчислителна система, които се изпълняват в симулативни условия поне веднъж годишно.
- 5.6.7** В случай на невъзможност БОРИКА АД да подаде платежните инструкции към TARGET, БОРИКА АД предоставя на БНБ платежните инструкции на електронен носител. БНБ въвежда предоставеното ѝ съобщение за сетълмент в TARGET.
- 5.6.8** Всеки участник в системата е длъжен да уведоми незабавно БОРИКА АД и БНБ при възникване или вероятност от възникване на технически проблем във връзка с изпращането/получаването на информацията за нарежданията за превод.
- 5.6.9** Уведомлението се предоставя в писмена форма (Приложение 9) и е основание за предприемане на действия от страна на БОРИКА АД. В уведомлението участникът може да мотивира искането си за промяна на графика за приемане на нареждания за превод от БИСЕРА7-EUR. Промяната се съобразява с крайния момент за приемане на инструкции в TARGET. БОРИКА АД уведомява БНБ и всички участници в БИСЕРА7-EUR за взетите решения чрез e-mail или съобщение, изпратено чрез БИСЕРА7-EUR.

5.7 Непрекъсваемост на дейността

- 5.7.1** За осигуряване на непрекъсваемост на работата БИСЕРА7-EUR, БОРИКА АД разработва План за непрекъсваемост на бизнеса, който включва дефиниране на критичните за БИСЕРА7-EUR процеси, операционни системи, сървъри и др.
- 5.7.2** Определят се действията и процедурите за възстановяване на нормалната работа на системата (изчислителните, криптографските, комуникационните и мрежовите средства) в случай на възникване на неочаквано или непланирано прекъсване, както и отговорните служители за всяка част от плана.
- 5.7.3** Планът включва конкретни сценарии за действие, подлежащи на тестове и които гарантират, че в случай на появата на операционни проблеми, няма да прекъсне дейността на системата и/или същата ще бъде възстановена в рамките на два часа.
- 5.7.4** Преглед на плана за непрекъсваемост се извършва най-малко веднъж годишно от БОРИКА АД, както и при настъпили важни промени в БИСЕРА7-EUR.

5.8 Център за помощ

- 5.8.1** БОРИКА АД поддържа услуга за регистрация на възникнали проблеми, получаване и отговор на запитвания от участници в системата и оказване на помощ при възникване на проблеми.
- 5.8.2** Услугата включва:
- 1) Регистриране на проблеми, възникнали при участниците в БИСЕРА7-EUR, като се отбелязва времето на получаване на запитването, детайли по тях и приблизителното време за решаването им;
  - 2) Установяване на същността и описване на проблема;
  - 3) Даване на съвет и оказване на помощ на участник в системата при решаване на поставен проблем. Това включва предлагане на алтернативни подходи за участника и стъпките, които трябва да се предприемат за продължаване на бизнес процеса при участника в системата;
  - 4) Анализ на същността на проблема и насочването му за решаване съобразно нивото на компетентност;
  - 5) Проследяване на проблема през всички фази на разрешаването му и докладване пред участника на развитието и решението на проблема.
- 5.8.3** БОРИКА АД осигурява:
- Незабавно приемане на всяко запитване от участник в системата по възникнал проблем;
  - Установяване на същността и важността на проблема и докладване на резултата пред участника.

5.9 Архивиране на информацията

- 5.9.1** Постъпилата в БИСЕРА7-EUR информация се съхранява и предоставя за ползване от участниците в режим реално време в рамките на 5 работни дни, след което се архивира.
- 5.9.2** Архивираната в БИСЕРА7-EUR информация се съхранява 10 години.

- 5.9.3** При поискване от участник БИСЕРА7-EUR осигурява възстановяване и предоставяне за ползване на архивираната информация.